

Tọa Đàm Tham Vấn Về Thúc Đẩy Kinh Doanh Bao Trùm Tại Việt Nam

Buổi trao đổi cá nhân

Hà Nội, ngày 19/5/2022

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ
CỤC PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP

BILL & MELINDA
GATES *foundation*

Tọa Đàm Tham Vấn Về Thúc Đẩy Kinh Doanh Bao Trùm Tại Việt Nam

Hà Nội, ngày 19/5/2022

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ
CỤC PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP

BILL & MELINDA
GATES *foundation*

Mô hình kinh doanh bao trùm trong Nông nghiệp & Thực phẩm

■ Việt Nam

Đa dạng

■ Thailand

Các công ty chè và thảo mộc tạo nguồn thu nhập cao hơn cho nông dân có **thu nhập thấp** thông qua việc gia tăng giá trị đáng kể

Doanh nghiệp hợp tác với hơn 3,000 **hộ nông dân quy mô nhỏ** sản xuất sản phẩm hữu cơ như gạo hương lài, trứng gà và nước dừa, góp phần sản xuất sản phẩm hữu cơ cao cấp với nông dân

■ Lào

Doanh nghiệp kinh doanh nông sản giúp **tăng thu nhập gấp 6 lần** cho nông dân và tạo nhiều cơ hội cho người dân địa phương thông qua chuỗi cung ứng cam quýt

■ Myanmar

Doanh nghiệp kinh doanh nông nghiệp **lấy người nghèo làm cổ đông**. Cho thuê đất của họ để sử dụng theo cách thương mại hơn mà không cần mua đất

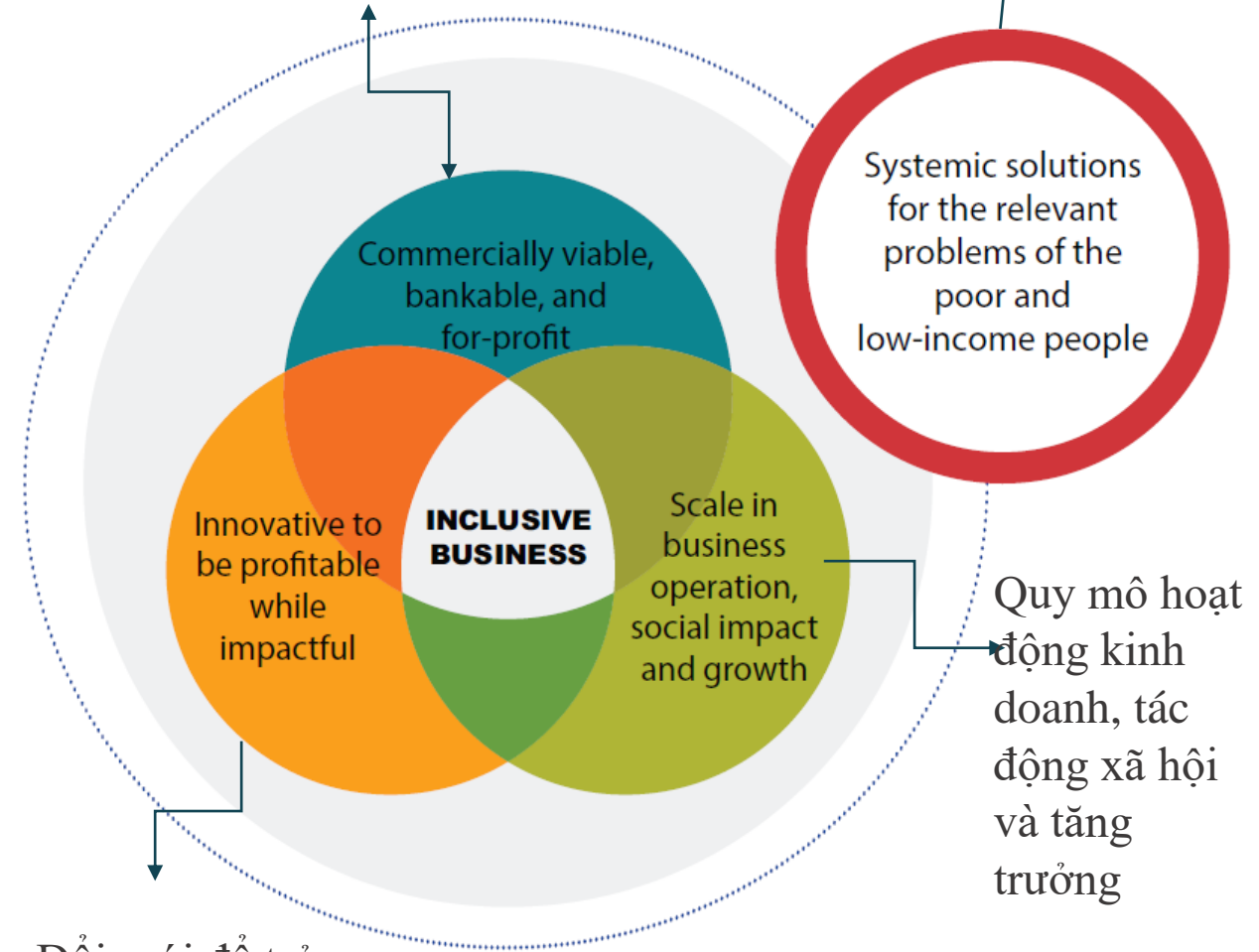

Kinh doanh bao trùm

Kinh doanh bao trùm **cung cấp hàng hóa, dịch vụ và sinh kế** trên cơ sở khả thi về mặt thương mại, theo quy mô hoặc khả năng mở rộng, cho những người có thu nhập thấp; biến họ thành một phần của chuỗi kinh doanh cốt lõi của doanh nghiệp với tư cách là nhà cung cấp, nhà phân phối, nhà bán lẻ hoặc khách hàng

Khả thi về mặt thương mại, khả dụng với ngân hàng và lợi nhuận

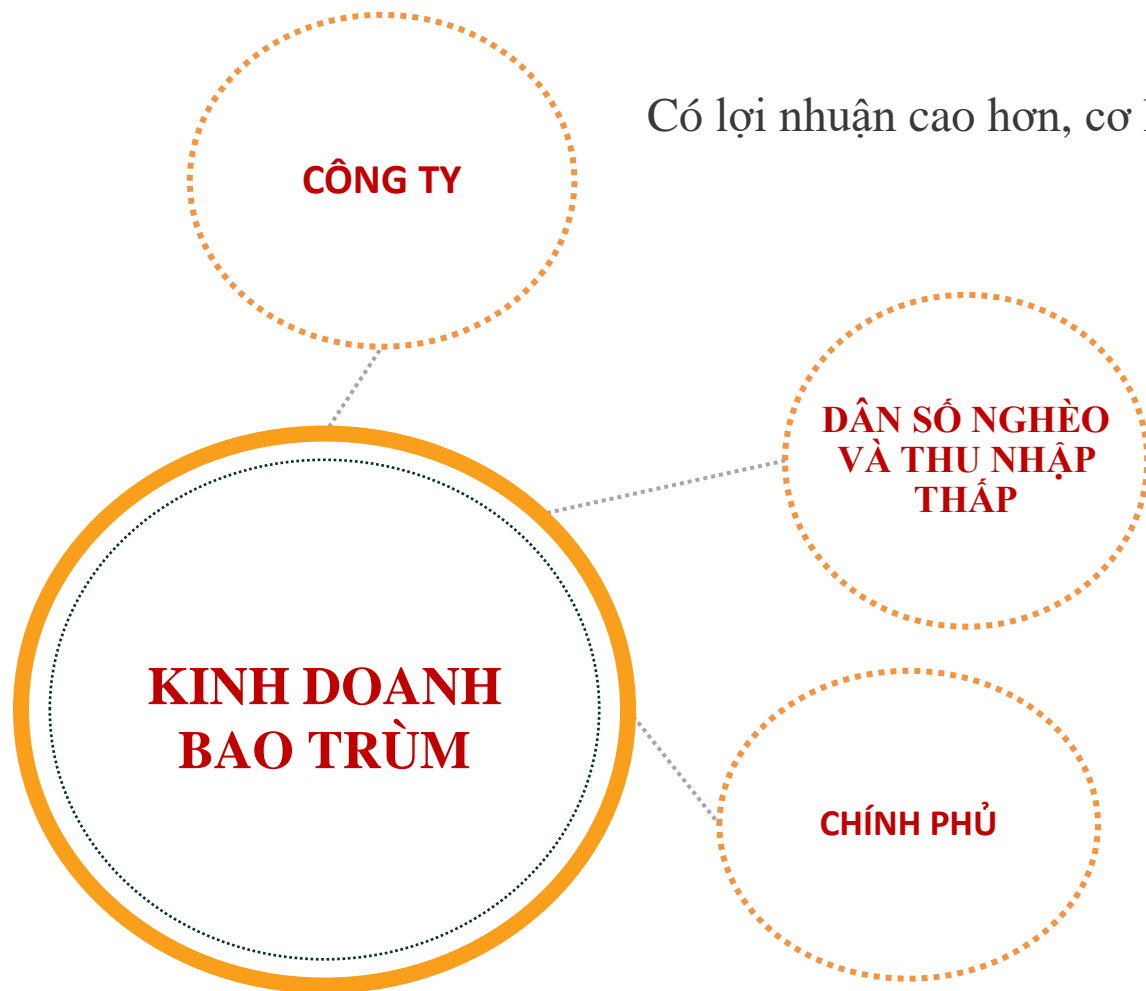
Giải pháp hệ thống cho những vấn đề liên quan của người nghèo và người có thu nhập thấp

Quy mô hoạt động kinh doanh, tác động xã hội và tăng trưởng

Đổi mới để trở nên có tác động

Tại sao lại thúc đẩy KINH DOANH BAO TRÙM?

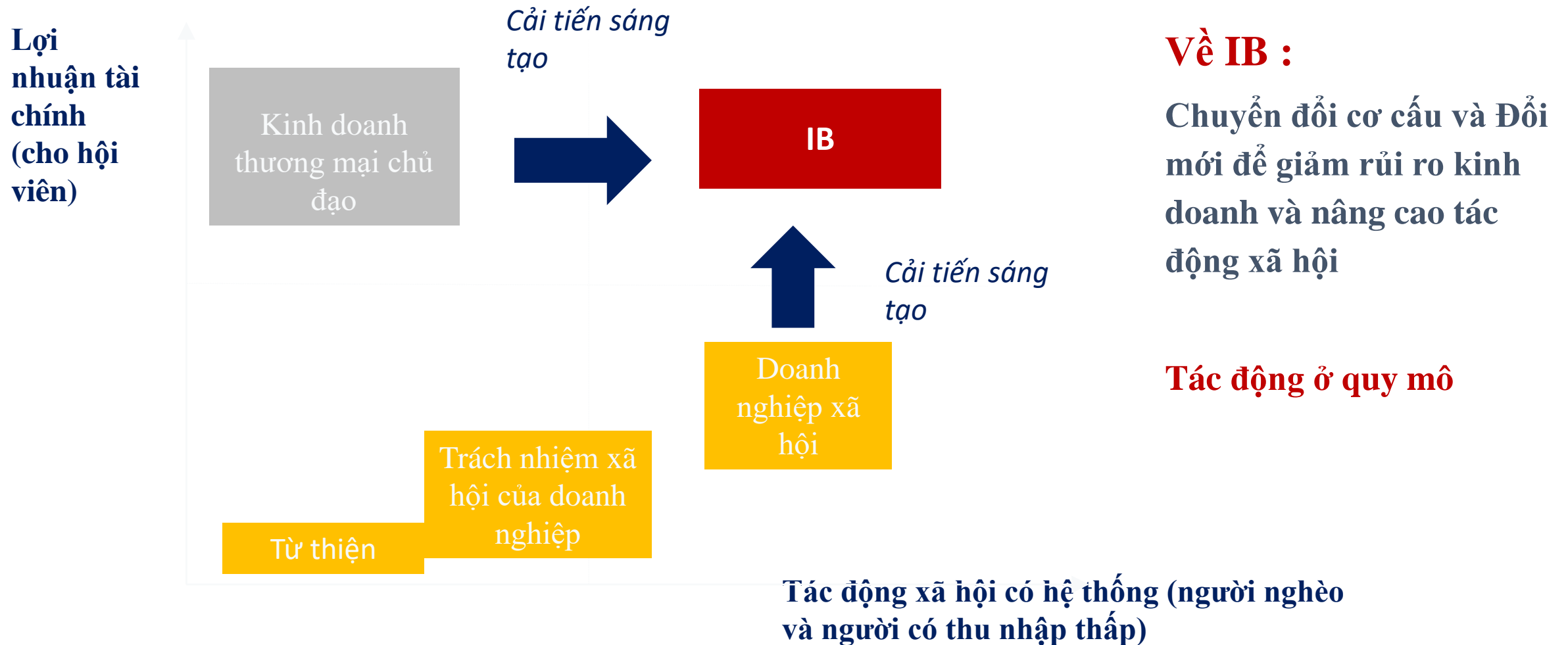

Có lợi nhuận cao hơn, cơ hội đầu tư, thị trường mới, thương hiệu và tầm nhìn

- **Tạo được mức thu nhập** cao hơn so với thị trường
- Tiếp cận hàng hóa và dịch vụ thiết yếu với giá cả phải chăng
- Tiếp cận **công nghệ, kiến thức chuyên môn, các nhà cung cấp & thị trường mới** cho các doanh nghiệp siêu nhỏ và nhỏ
- Đưa mọi người **thoát khỏi đói nghèo** trên quy mô lớn.
- Cung cấp hàng hóa và dịch vụ phù hợp và giá cả phải chăng

MÔ HÌNH KINH DOANH BAO TRÙM

Có thể được xây dựng thông qua chuyển đổi sáng tạo

Ví dụ về các mô hình kinh doanh	Doanh nghiệp đầu vào kinh doanh nông nghiệp	Thị trường trực tuyến
Tính khả thi về mặt thương mại		
<ul style="list-style-type: none"> - Công ty - Ngành nghề kinh doanh <p>[Lưu ý: ESG/Doanh nghiệp có trách nhiệm với IB]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Công ty hợp nhất • Dòng sản phẩm rõ ràng được thiết kế dành cho các tiểu nông (với hệ thống tưới nhỏ giọt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chưa hòa vốn • Không có dòng sản phẩm rõ ràng dành cho các tiểu nông
Tác động xã hội		
<ul style="list-style-type: none"> • Phạm vi tiếp cận (số lượng, mục tiếp, doanh nghiệp) • Mức độ tác động <ul style="list-style-type: none"> • Mức độ phù hợp, khả năng chi trả của các dịch vụ • Thay đổi hệ thống (địa lý, lĩnh vực, giới tính, nghèo đói) 	<ul style="list-style-type: none"> • Làm việc với nhóm dân cư bị thiệt thòi • Sản phẩm liên quan • Cung cấp khả năng tiếp cận tài chính • Cung cấp chương trình đào tạo về thực hành nông nghiệp tốt • Kết quả đo lường: Năng suất hàng năm tăng từ 60%–130%, thu nhập của người nông dân tăng từ \$500-\$6,000 • Không có thông tin về tác động giới tính 	<ul style="list-style-type: none"> • Hơn 1 triệu tiểu nông • Tạo khả năng tiếp cận tới các sản phẩm chất lượng (không phải với giá cả chằng hơn) • Cung cấp lời khuyên có liên quan (độc lập, kịp thời, dễ tiếp cận) cho người nông dân nhưng không mang tính tổng thể • Có thể có phạm vi tiếp cận lớn hơn
Đổi mới BoP (cán cân thanh toán quốc tế)		
<ul style="list-style-type: none"> • Các cải tiến (kinh doanh, công nghệ, môi trường, xã hội) cho người có thu nhập thấp 	<ul style="list-style-type: none"> • Tạo điều kiện thuận lợi để tiếp cận tài chính và đào tạo • Trang thiết bị được thiết kế cho các tiểu nông 	<ul style="list-style-type: none"> • Không có các đổi mới cụ thể đối với BoP

Mô hình IB

Chưa toàn diện

Có tiềm năng phát triển thành mô hình toàn diện hơn

Thúc đẩy mô hình IB- ASEAN

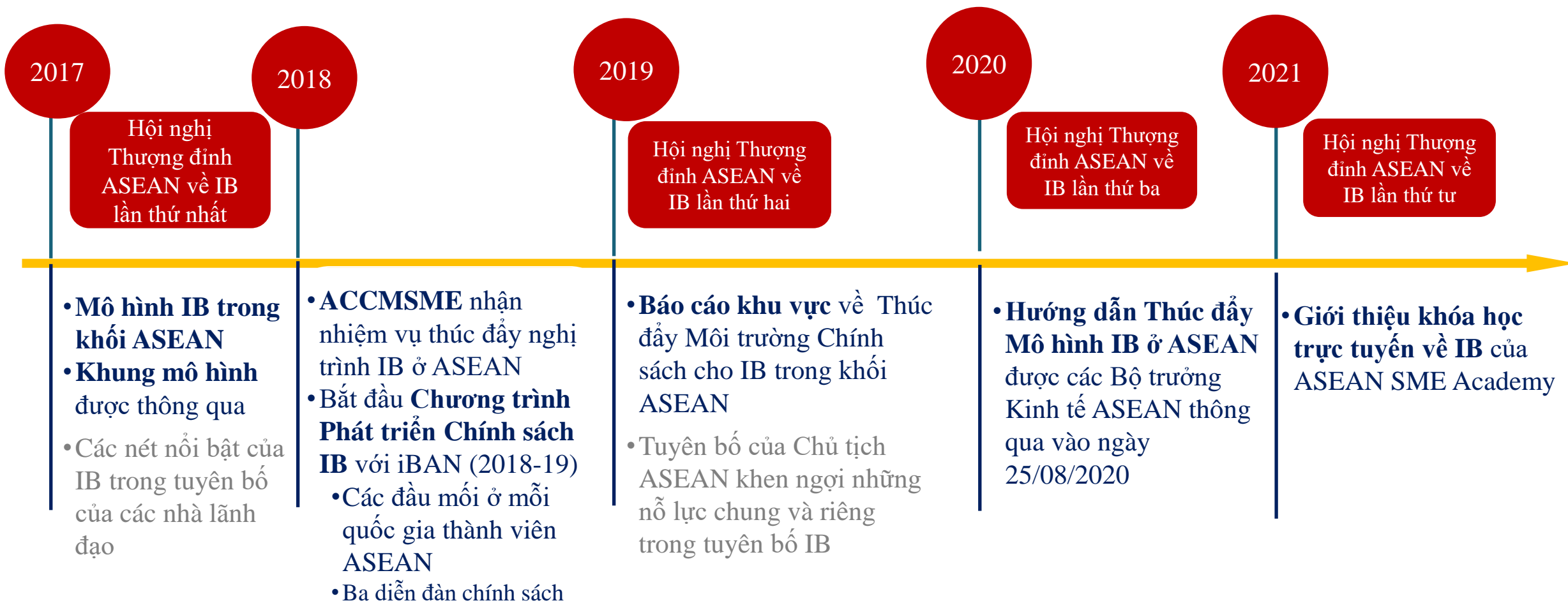
■ Cấp quốc gia – Nghiên cứu và tư vấn chính sách

- Campuchia
- Việt Nam
- Malaysia
- Indonesia
- Philippine

■ Cấp khu vực

- **Hội nghị Thượng đỉnh ASEAN về Kinh doanh Bao Trùm** (Thái Lan 2019, Việt Nam 2020, Brunei Darussalam 2021)
- **Hướng dẫn Thúc đẩy Mô hình IB trong ASEAN** (được các Bộ trưởng ASEAN thông qua là khu vực đầu tiên trên thế giới thông qua hướng dẫn này)

Mô hình IB trong khối ASEAN – Nghị trình được chia sẻ

Thúc đẩy doanh nghiệp toàn diện

12 công cụ chính sách— Hướng dẫn địa phương thúc đẩy IB trong ASEAN

1. **Kế hoạch hành động và chiến lược IB**
2. **Thể chế hóa xúc tiến IB:** Các đầu mối IB (các cơ quan chính phủ & các cơ quan quản lý doanh nghiệp) Ban chỉ đạo
3. **Chứng nhận:** để chứng nhận IB và tăng cường sự tham gia của các công ty và giám sát tác động xã hội
4. **Nhận biết:** thông qua hội thảo, ấn phẩm, trang web và giải thưởng IB
5. **Huấn luyện IB:** cơ sở chuyên dụng để hỗ trợ các IB thông qua huấn luyện kinh doanh
6. **Khuyến khích đầu tư:** để khuyến khích việc áp dụng và phát triển các mô hình IB

...

Thúc đẩy doanh nghiệp toàn diện

12 công cụ chính sách— hướng dẫn khu vực để thúc đẩy IB trong ASEAN

(cont.)

7. **Giảm tác động rủi ro đầu tư:** để khuyến khích việc áp dụng và phát triển mô hình IB
8. **Thúc đẩy IB trong mua sắm công:** các mục tiêu vì người nghèo trong các hợp đồng chính phủ
9. **Mục tiêu IB trong các chương trình ngành và doanh nghiệp vừa và nhỏ**
10. **Liên kết với các doanh nghiệp xã hội và các chương trình trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp**
11. **Giám sát và báo cáo về tác động**
12. **Tạo sức mạnh tổng hợp ở cấp khu vực**

IB trong ASEAN – Xây dựng chính sách ở cấp quốc gia

Philippines: Đã thực hiện đăng ký IB và ưu đãi thuế

Malaysia: IB được đưa vào Chính sách Khởi nghiệp Quốc gia 2030
Đã thực hiện nghiên cứu toàn diện

Indonesia: Nghiên cứu phạm vi thị trường được phát triển và Nghiên cứu chương trình IB trong lĩnh vực du lịch chăm sóc sức khỏe

Việt Nam:

- Đã thực hiện nghiên cứu toàn diện
- Thủ tướng chính phủ thông qua chương 2022-2025 về Hỗ trợ doanh nghiệp tư nhân kinh doanh bền vững

Campuchia:

- Chính sách phát triển doanh nghiệp vừa và nhỏ đề cập đến IB.
 - Chính sách quốc gia về Khoa học, Công nghệ và Đổi mới 2020-2030 xác định IB và SE.
 - Đã thông qua Chiến lược Môi trường thúc đẩy IB cho Campuchia (IBeeC)
 - Vòng kiểm định công nhận công ty lần 2.
-

Myanmar: Khung chiến lược đã được phát triển

Nghiên cứu toàn diện – Các ví dụ cụ thể

Sản phẩm: Thảo dược

Vị trí: Tỉnh Lào Cai

Mô hình IB -> Tập trung vào nguồn cung :

Traphaco Sapa chuyên sản xuất các loại thuốc thảo dược. Họ cung cấp đầu vào (hạt giống), dịch vụ tư vấn và đào tạo (kỹ thuật canh tác) và thu mua nông sản với giá cao hơn 30% so với giá thị trường

Hiệu suất thương mại: Doanh thu 2.2 triệu USD (2018) với tỷ suất lợi nhuận 7%

Tác động xã hội-> Tạo ra nguồn thu nhập: Công ty làm việc với 300 hộ gia đình và dự kiến sẽ làm việc với 500 hộ gia đình vào năm 2023. Họ tập trung vào người dân tộc thiểu số và phụ nữ

Đổi mới: Họ trồng các loại cây bản địa có giá trị kinh tế cao, duy trì mối quan hệ tốt với các bên liên quan tại địa phương, đa dạng hóa sản xuất sang thực phẩm chức năng và thành lập trung tâm truyền thông

BioKing

Sản phẩm: Các sản phẩm và giải pháp vi sinh

Vị trí: Đồng bằng sông Cửu Long

Mô hình IB-> Tập trung vào người tiêu dùng :

công ty giới thiệu các sản phẩm và giải pháp vi sinh dùng để tăng năng suất trong nông nghiệp sinh học và hữu cơ với giá cả ưu đãi

Hiệu suất thương mại: Doanh thu 0.4 – 0.5 triệu USD (2018) với tỷ suất lợi nhuận 20%

Tác động xã hội-> tạo ra nguồn thu nhập: Các sản phẩm của BioKing đã tiếp cận với khoảng 20,000 hộ nông dân và dự kiến sẽ đạt 39,000 vào năm 2025

Đổi mới: Hệ thống phân phối gồm 500 đại lý trên toàn quốc, được đào tạo trực tiếp và chặt chẽ bởi BioKing. Hầu hết do phụ nữ và / hoặc những người có thu nhập thấp quản lý. Họ tập trung mạnh mẽ vào Nghiên cứu phát triển và một đội ngũ có tay nghề cao.

Toàn cảnh về IB tại Việt Nam

Tháng 05/2019- Cục Phát triển Doanh nghiệp, Bộ Kế hoạch và Đầu tư thực hiện một nghiên cứu toàn cảnh về kinh doanh hướng tới người thu nhập thấp với sự hỗ trợ của Ủy ban Kinh tế Xã hội châu Á Thái Bình Dương (ESCAP) và Số tài khoản quốc tế (iBAN).

- Hầu hết các mô hình IB đều là về kinh doanh nông nghiệp
- Theo lĩnh vực tác động, hầu hết các mô hình IB đều mang lại lợi ích cho Cán cân thanh toán quốc tế (BoP) thông qua các hoạt động tạo thu nhập
- Hầu hết các mô hình IB liên quan đến người nghèo và nam giới và phụ nữ có thu nhập thấp với tư cách là nhà cung cấp
- Hầu hết tất cả các mô hình đều đủ tiêu chuẩn là mô hình IB
- Hầu hết các mô hình IB đã tạo ra tác động xã hội ở miền Bắc Việt Nam, bốn mô hình ở miền Nam và ba mô hình ở miền trung Việt Nam
- Năm 2018, các công ty và dây chuyền IB chủ yếu có quy mô vừa và lớn (doanh thu từ 20 tỷ đồng - 50 tỷ đồng trở lên)

Nghiên cứu toàn diện – Kết quả và tác động của chúng

- Các Doanh nghiệp IB được đánh giá dự kiến sẽ tăng 65% doanh thu từ năm 2018 đến năm 2023. Con số này cao hơn đáng kể so với dự kiến của các Doanh nghiệp không có IB được phỏng vấn (38%)
- 13 doanh nghiệp nông nghiệp IB đã mang lại việc làm cho 1.8 triệu nam giới và phụ nữ, và con số này dự kiến sẽ tăng lên 2.5 triệu người vào năm 2023

Kinh doanh hướng tới người thu nhập thấp có tác động xã hội lớn hơn và sâu sắc hơn so với các doanh nghiệp chính thống và mang lại nhiều lợi nhuận và sáng tạo hơn so với kinh doanh chính thống

Nghiên cứu toàn diện - Khuyến nghị chính sách

1. Đưa ra **cam kết chiến lược** đối với IB bằng cách đưa cam kết này vào kế hoạch thực hiện của Chiến lược Phát triển Bền vững khu vực tư nhân (SPSD) giai đoạn 2020-2025 (trong số các cam kết khác như SME (Doanh nghiệp vừa và nhỏ) và doanh nghiệp nông nghiệp).
2. **Thể chế hóa hỗ trợ** cho IB bằng cách thành lập Ban cố vấn IB quốc gia (ban chỉ đạo), đơn vị IB tại các cơ quan của AED và IB (các cơ quan chính phủ và công ty biz.)
3. **Thúc đẩy Nhận thức** thông qua các hiệp hội doanh nghiệp.
4. **Khởi động chương trình chứng nhận IB** để công nhận IB và tăng cường sự tham gia của các công ty và giám sát tác động xã hội (ưu tiên IB được chứng nhận).
5. **Cung cấp huấn luyện IB** để hỗ trợ các công ty nâng cấp mô hình
6. **Thành lập quỹ giảm thiểu rủi ro IB** để tạo điều kiện tài chính (khám phá các biện pháp khuyến khích khác).
7. **Thúc đẩy IB** trong Chương trình nghị sự ASEAN 2020 do Việt Nam chủ trì
8. Tiến hành **phân tích sâu hơn** và thiết lập một hệ thống **báo cáo và giám sát** tác động nhất quán

Mô Hình Kinh Doanh Bao Trùm Theo Khu Vực Trong Nông Nghiệp Và Thực Phẩm

BILL & MELINDA
GATES *foundation*

▶ 3 năm

▶ 5 cách

1. Xây dựng năng lực của các doanh nghiệp
2. Chính sách hỗ trợ
3. Tạo điều kiện và hợp tác
4. Tạo minh chứng
5. Chuyển giao kiến thức

▶ Tập trung vào 3 quốc gia, học hỏi trong khu vực

Hỗ trợ từ ESCAP

XÂY DỰNG MÔ HÌNH IB

- Đào tạo IB
- Huấn luyện IB (10 công ty mỗi quốc gia)
 - Hỗ trợ phát triển / mở rộng mô hình kinh doanh toàn diện (khả thi về mặt thương mại + tác động xã hội)
 - Điều chỉnh theo các ưu tiên của doanh nghiệp
 - Kết hợp sự hỗ trợ của tổ chức địa phương – VIDA
 - Các chuyên gia trong nước được VIDA lựa chọn

HỖ TRỢ

Đối thoại giữa các bên liên quan chính (cơ quan chính phủ, doanh nghiệp, nhà đầu tư) để xác định các hành động thúc đẩy IB.

- Đối thoại giữa chính phủ và doanh nghiệp
- Diễn đàn đầu tư IB quốc gia

KIẾN THỨC

Tạo điều kiện trao đổi kiến thức về các mô hình IB và thúc đẩy IB.

- Diễn đàn đầu tư IB khu vực
- Xây dựng cộng đồng thực hành IB trong khu vực
- 2 diễn đàn xúc tiến IB khu vực

Hỗ trợ của ESCAP

XÂY DỰNG MÔ HÌNH IB

Xây dựng năng lực của các doanh nghiệp để phát triển mô hình IB qua

- Nhận thức về IB
- Đào tạo IB
- Huấn luyện IB (10 doanh nghiệp mỗi quốc gia)

TƯ VẤN CHÍNH SÁCH

Tư vấn cho các quan chức chính phủ (thông qua nghiên cứu, tư vấn và tạo điều kiện) về các công cụ kinh doanh hướng tới người có thu nhập thấp

Ví dụ:

- Đánh giá tình hình IB trong nước
- Tư vấn về chứng nhận IB, giải thưởng IB, hỗ trợ IB, ưu đãi thuế
- Tạo điều kiện thuận lợi cho trao đổi với các doanh nghiệp

TẠO ĐIỀU KIỆN

Tạo điều kiện thuận lợi cho các cuộc trao đổi giữa các bên liên quan chính (cơ quan chính phủ, doanh nghiệp, nhà đầu tư) để xác định các hành động xúc tiến IB.

- Trao đổi giữa chính phủ và doanh nghiệp
- Diễn đàn đầu tư IB quốc gia

MINH CHỨNG

Cung cấp minh chứng về mô hình kinh doanh bao trùm & ảnh hưởng của nó, & hướng dẫn các hành động xúc tiến.

KIẾN THỨC

Tạo điều kiện trao đổi kiến thức về các mô hình IB và xúc tiến IB.

- Một diễn đàn đầu tư IB trong khu vực.
- Một cộng đồng thực hành IB trong khu vực.
- 2 diễn đàn xúc tiến IB trong khu vực.

Xin cảm ơn!

Tài liệu tham khảo

Nghiên cứu toàn diện ở các quốc gia

- [Nghiên cứu toàn diện về kinh doanh bao trùm ở Campuchia](#)
- [Nghiên cứu toàn diện về kinh doanh bao trùm Việt Nam](#)
- [Lộ trình thúc đẩy Kinh doanh hướng bao trùm trong loại hình Du lịch chăm sóc sức khỏe ở Indonesia](#)

Chính sách

Việt Nam – Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp khu vực tư nhân kinh doanh bền vững giai đoạn 2022-2025

ASEAN – [Hướng dẫn thúc đẩy Doanh nghiệp hướng tới kinh doanh bao trùm trong khối ASEAN](#)

Đào tạo

Giới thiệu về Kinh doanh bao trùm tại iBAN <https://www.inclusivebusiness.net/IB-training/online-course/introduction-inclusive-business>

Thông tin chung về Kinh doanh bao trùm

[Video ngắn về các doanh nghiệp hướng tới kinh doanh bao trùm ở Việt Nam](#) bởi ESCAP và AED

ARTNET on STI Policy platform <https://artnet.unescap.org/sti/policy/inclusive-business>

iBAN <https://www.inclusivebusiness.net/>

ENDEVA <https://endevas.org/>

GrowAsia <https://www.growasia.org/>